

Musikerslægten Forup

Af T. Tobiassen Kragelund.

I Begyndelsen af det nittende Aarhundrede boede Skræddermester Martin Pedersen Forup og Hustru Kjersten Nielsdatter i Puggaardsgade i Ribe. I Hjemmet var der 3 Sønner, Niels, Martin og Christian Leopold Forup, som alle var Musikere. Niels Forup spillede Violin og Martin Forup var meget dygtig Fløjtespiller.

Den yngste Søn Christian Leopold Forup blev født den 17. Januar 1823 og i det efterfølgende er det om ham og hans Slægt der skal fortælles. Han var ligesom Broderen Violinist og blev Musikdirektør i Ribe, desuden var han Danselærer og havde som ung lært Skrædderhaandværket.

Christian L. Forup blev i sin Tid udnævnt til Stadsmusikant (den sidste i Ribe) med tilhørende Privilegium, at fremmede Musikere ikke maatte spille indenfor et bestemt Omraade uden at betale Afgift til ham.

Omraadet som Stadsmusikantens Privilegium spændte over, har været temmelig stort, f. Eks. kan nævnes, at i Forfatteren N. M. Kromanns Samlinger findes en gammel Spillemandsbog fra Sønderho, som er meget nøjagtigt ført over samtlige Gil-

der, hvor han har spillet til Dans, samt hvor mange Spillemandspenge i Dalere, Mark og Skilling, han havde fået. Og saa er der med længere Mellemrum anført »Været i Ribe og betalt Afgift til Stadsmusikanten med, anført Dalere, Mark og Skilling.«

Christian L. Forup blev i 1846 gift med Marie Eritso, født i Haderslev den 6. Maj 1820.

I Ægteskabet var der kun eet Barn, en Søn Laurids Leopold Forup født den 13. Maj 1847. Han havde tidligt Øre for Musik og begyndte at tage Undervisning hos sin Fader allerede som 5-aarig. Da han var 11 Aar spillede han obligat Violin sammen med sin Fader i Teatret.

Straks efter Konfirmationen fik Laurids L. Forup Ansættelse paa Toldkammeret i Ribe som Kontorist, og var der til Krigen i 1864 udbrød. Han meldte sig straks som frivillig, kun 17 Aar gammel.

Efter Krigen kom han til Toldvæsenet i Varde, og her traf han og blev forlovet med Ida Rostrup, Datter af Postmester Rostrup i Varde.

Fra Varde kom han til Toldinspektoratets Kontor i Aarhus og senere til København som Fuldmægtig.

Laurids L. Forup tog ivrig Del som Musiker i de forskellige Byer, hvor han ved Toldvæsenet havde Ansættelse, og blev meget anerkendt som en fin Violinist, det var ikke teknisk Kunnen eller musikalsk Øre, der manglede for ham i, at blive optaget i det kongelige Kapel.

Hjemme i Ribe havde Faderen, Christian L. Forup, det Uheld, at faa en slem Senesprængning i venstre Haand og kunne ikke mere spille Violin. Det var en meget stor Sorg for ham, og han bad da Sønnen om at søge sin Afsked fra Toldvæsenet

og komme hjem for at overtage Pladsen som Musikdirektør.

Laurids L. Forup kunne ikke modstaa Faderens Ønske og rejste hjem til Ribe, hvor han kort Tid efter i 1874 holdt Bryllup med sin Forlovede, Ida Rostrup fra Varde.

Det var et haardt Liv at være Musiker og Musikdirektør den Gang. Laurids L. Forup havde meget Musik paa Landet, ofte var der en Mil og derover at spadsere til Gildeshuset, og saa spille hele Natten, og derefter den lange Vej hjem.

Om Vinteren i stærk Frost var det særlig slem for Musikerne at sidde med Ryggen op mod Teltvæggen, der fuldstændig var overiset af de dansendes Aande.

I 1886 døde Marie Forup, og gamle Christian L. Forup flyttede da hen til Sønnen og Svigerdatteren, hvor han nød en god og kærlig Pleje, han laa stille til sengs i 11 Aar paa Grund af Lammelse i begge Ben samt den ene Arm, — heldigvis var han aandsfrisk og stadig optaget af Musik. Han magtede ogsaa at undervise Børnebørnene i Musik.

I Aaret 1892 den 30. September døde gamle Christian L. Forup.

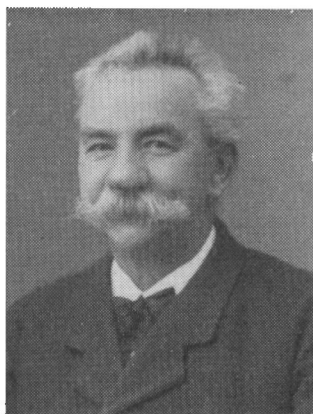
I disse Aar var den ny By Esbjerg stærkt paa Tale, hvor der var mere Fart over Arbejdet og Tempoet end i andre Byen den Gang.

Fra forskellige Musikere i Esbjerg blev Laurids L. Forup opfordret til at komme til Byen, og det førte til, at han i 1895 med Familie flyttede til Esbjerg, hvor han straks oprettede Esbjerg Orkesterforening med ham selv som Dirigent og Musikdirektør.

Laurids L. Forup havde endnu sin fulde Arbejdskraft, hvilket ogsaa var nødvendigt. Det var

et stort og brydsomt Arbejde at faa de mange forskellige Musikere sammenspillet til et virkeligt godt Orkester, der opfyldte de Fordringer som en dygtig Musikkdirektør fordrer for at træde frem for Offentligheden.

Heldigvis lykkedes Anstrengelserne, og derved gjorde Laurids L. Forup sit til at hæve Musiklivet

Laurids Leopold Forup.

og Interessen for Musik i Esbjerg, til stor Glæde for ham selv og sine gode Hjælpere.

Laurids L. Forup var meget konservativ, ogsaa med Sættningen af Instrumenterne til en Koncert. Klaveret vilde han ikke have med og heller ikke Damer. Gang paa Gang citerede han Verset:

*Nej, Eva, du min Dejlighed
bliv hjemme i din Lejlighed,
der er du første Violin,
men i Orkestret kun til Grin.*

I Hjemmet var der 6 Børn, 3 Piger og 3 Dreng, hvoraf de to Sønner Christian Leopold Forup og Carl Gustav Forup begge gik ind som Erhvervs-musikere i Faderens Fodspor. Begge Sønner lærte hver sit Erhverv ved Siden af Musikken.

Christian Leopold Forup blev født den 27. August 1876. Han lærte Manufakturfaget, gik senere over til Statsbanerne, hvor han blev Overportør. — Han døde i Esbjerg i 1924. Hans Hustru Maren, født Jensen, Datter af Murermester og Skorstensfejer Jensen i Esbjerg, lever endnu. I Ægteskabet var der 3 Børn.

Christian L. Forup var som Musiker en betydelig Kraft som Medlem af Esbjerg Orkesterforening, og afholdt af Kolleger.

*

Carl Gustav Forup blev født den 27. September 1881 og gik i Ribe Borgerskole, hvor han fra 8 Aars Alderen spillede med i Skolens Musikorps. Tværføjten var den Gang hans kæreste Instrument. Efter Konfirmationen kom han i Lære hos Malermester Thomsen i Esbjerg. I 1900 arbejdede han som Malersvend i Svendborg og gled der ganske naturligt ind i Byens Musikliv under Musikdirektør Andersens Ledelse, og begyndte da at spille Violin. 1901 kom han til Nyborg som Soldat og blev hurtigt antaget som assisterende ved Regimentsmusikken under Ledelse af Stabshornist Dirigent Høye Knudsen. I 1904 blev han gift med Hanna f. Thøgersen fra Sønderho, født den 21. April 1885.

Carl G. Forup har fuldt og helt dyrket Musikken, dog har han ved Tid og Lejlighed taget fat som Maler.

I 1914 overtog han Stillingen efter Faderen som Musikdirektør for Esbjerg Orkesterforening.

I 1915 den 5. Marts døde Laurids L. Forup, hans Kone overlevede ham i ikke saa faa Aar, hun døde den 17. Februar 1926. — Ida Forup var en meget dygtig Pianist.

Carl G. Forup gik ind i Arbejdet som Musikdirektør med Lyst og Interesse for at højne Musikken og Musiklivet ligesom Faderen og Bedstefaderen. Som Musikdirektør følte han et Ansvar, der

Carl G. Forup.

skulle være Orden i Tingene, og saa var det Slid og atter Slid, for en meget lille Betaling.

Omkring Aarhundredskiftet fik en Musiker 1 Krone i Timen, og deraf fik Musikdirektøren 10 Øre pr. Time for at levere Noder samt sørge for at de rigtige Musikere kom paa de rigtige Steder, hvor der var Bal eller Musikunderholdning.

Det var ikke misundelsesværdigt at spille i 4 Timer til offentlig Bal for 90 Øre i Timen paa Ho-

tel Esbjerg eller i Tivoli, hvor der den Gang dansedes, og for det meste gik den ene Timeløn til Fortæring. Der maatte, for at holde det gaaende i Hjemmet, tjenes Penge paa alle mulige andre Maader, enten ved Haandværk eller privat Musik.

Carl G. Forup spillede i 32 Aar til Gymnastiklærer Berthelsens Danseskole. Han leverede altid Musik til Esbjerg Gymnastikforening og til Gymnastikforeningen Hermod. Desuden var han Dirigent i Sangforeninger m. m.

Gymnastikken havde Carl G. Forup helt fra lille af været meget optaget af, det var derfor en Oplevelse for ham at spille til Gymnastikøvelserne. Børnene i Hjemmet var fra smaa af med som Gymnaster, og som Topskud i Enkeltmands Gymnastik opnaaede Carl G. Forups Søn, Erik Forup, at blive Danmarks mester.

Carl Forup har i de mange Aar fortsat som Musikdirektør efter sin Fader indtil 1954. Han og hans Hustru nyder nu efter travle Arbejdsaar deres velfortjente Hvile og bor nu i Esbjerg Bys Jubilæumsstiftelse, som er bygget paa den smukke Bakkeskraaning i Boldesager. Carl Forup driver ikke Musik mere, men sysler alligevel en Del med Tonens Kunst.

Bedstefaderen Christian Forup og Faderen Laurids Forup har begge komponeret smukke Dansemelodier, og det har Carl Forup ogsaa, samt skrevet Melodier til Sange, bl. a. en ny Melodi til Esbjerg Sangen. Det er Familiens komponerede Melodier, Carl Forup sysler med, for at faa alt samlet i en Helhed og maaske faa udgivet.

Tankerne skal ogsaa hvile, og saa tager Carl Forup Pensel og Palet for at fæstne skønne Landska-

ber eller Interiører til Lærredet. Paa den Maade gaar Tiden godt.

*

Naar jeg i det anførte har forsøgt at fortælle lidt om Musikerslægten Forup, da er Grunden den, at min Fader, hvis Barndomshjem var i Hunderup Sogn, som 18-aarig vandrede en Gang ugentlig i 2 Aar til Ribe — en Vejlængde paa 2 Mil hver Vej — for at lære Violinmusik hos Musikdirektør og Stadsmusikant Christian Forup, som var kendt som Vestjyllands dygtigste Violinist. Adskillige af Landsbyspillemandene i den Tid (Fader var født 1844) spillede efter »Gehör« (uden Noder). Fader ville lære Violinmusikkens fine smaa Nuancer og Nodesystemets store Fordringer, angaaende Strygning og Fingergreb til 16 — 32 og 64 dels Noder.

For Fader var de 2 Aars Læretid i Ribe som at faa Døren lukket op til en hel ny Verden med skønne Toner, som han aldrig glemte.

Fader var en søgt Musiker i mange omkringliggende Sogne. Det, der kaldtes Gildesmusiker, blev han aldrig, — han mødte til fastsatte Tid og forlod Gildeshuset, saa snart Dansen var forbi. Spiritus smagte han aldrig, og derfor blev han ikke betragtet som Selskabsmand.

Da Fader i 1876 blev gift, ønskede han at fortsætte som Musiker. Moder ville helst have en Gaard. Resultatet blev, at Fader hængte Violinen paa Væggen, og kastede sig over Landbruget, som ogsaa gik udmærket, — men Tonernes Verden vedblev at følge ham hele Livet.

I mange Aar rørte han ikke Violinen, først som ældre kom Violinen atter i Brug, dog ikke til Dansemusik. To af Fadere Brodersønner og en Søster-

søn gik i flere Vintre til ham, for at lære Begyndelsesgrundene i Musik.

Niels Tobiassen fra Hunderup lærte at blæse Tværfløjte. Jeppe Tobiassen ogsaa fra Hunderup spillede Violin og Tobias Eskesen fra Lille Darum Violin, han rejste derefter i flere Aar til Ribe for at lære Musik hos Laurids Forup. Tobias Eskesen drev i mange Aar en meget stor Musikdirektørvirksomhed.

Thomas Kjær fra Mulvad fik ogsaa en kort Tid Undervisning. Faders fire Lærlinge i Musik blev dygtige Musikere, og har slidt mange gode Timer sammen med deres Instrumenter.
